Ročník XI. — Číslo 7. Kvasilov dne 17. února 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Kniha jest živý hlas nesmrtelných duchů všech věků a národů.
Viktor Hugo.

*

Úkol života záleží ve zdokonalování sebe sama.
Vojta Náprstek.

J. Kosek.

Povinnosti k národu

(Dokončení.)

V životě objevuje se ještě jiné heslo: „Svůj k svému!“ Toto heslo bude tím mocnější, bude-li se práce a jednání samo doporučovati. Naše osvědčené: přesnost, svědomitost a čest budou moci zhostiti se toho se zdarem.

Při dobré vůli a uvědomení si krásné tradice našich předků nebude spolehlivějších lidí nad nás. Na tuto strunu poznání jest potřeba neustále bíti, aby ta nejhodnotnější vlasnost naše nevymizela, ale byla neustále ozdobou.

Projevy vlasteneckých citů usměrníme vždy na pravou míru, kde hlavní roli bude hráti cit a srdce před nějakou okázalostí.

Jsme členy velké rodiny, jsme odloučeni delší dobu od ní. Přes všechnu konservativnost vnikají k nám nové způsoby. Nestavíme kolem sebe čínskou zeď tehdy, když nový proud je ušlechtilý a dokonalejší. Když bezpředmětně vítězí nový směr je to opičení.

Uvědomujeme si také naše chyby. Nesnášenlivost, tolikrát už příčinou naší katasrtrofy, jest naší základní chybou. K ní přidružuje se ještě marnotratnost. Tato vlasnost je dnes přímo hříchem. Dnes mluví k nám mluva matky-země, která mluví k nám denně nekompromisně tvrdě, ale pevně: nebudeš-li do úpadu pracovat, zemřeš! Když práce přinese nám třeba malou skývu, nepromarněme zbytečně větší část užitku.

Právě národní slavnosti bývají většinou marnotratnými než národními.

Jest přímo svatou povinností každého člena národa, aby projevoval živý zájem o kulturu svého národa. Vědomosti potom každému vyjtí vlastní názor na svět, povahu a jiné zvláštnosti. Nejlépe se cítíme doma i se všemi mravy a způsoby, proto pozorujeme národní odolnost.

Tím více se také projevuje, protože naše větev jest většinou selská. Jest známá zásluha selského stavu o náš jazyk v době největšího básnění a útisku po bitvě Bělohorské. A nyní v něm opět vidíme nejpevnější pilíř a záruku. Jistě neustoupí od svého poslání a bude věren tradici, a samy jiny ocení vysokou zásluhu toho stavu.

Ještě je třeba, aby v národě byly společné touhy, společná přání, jež činí jeho národní ideál. I národ vlasti zbavený a v rozptýlenosti žijící uchovává si národní kulturu a touží, aby byly splněny jeho ideály.

Oslava presidenta Masaryka ve Francii.

V Paříži se konala 10. února t. r. ve velkém amfiteatru na Sorbonně oslava na počest presidenta Masaryka, za přítomnosti presidenta republiky Francouzské Alberta Lebruna a československého předsedy vlády a ministra zahraničních věcí dr. Hodži, zahraničního ministra Flandina a za předsednictví francouzského předsedy vlády Alberta Sarrauta. K francouzskému výboru pro evropskou spolupráci, který pořádal oslavu, se přidružily pařížská universita a vysoké školy, pařížská městská rada, Francouzský ústav a velmi četné velké francouzské instituce, celostátní organisace, sdružení a spolky.

Slavnost zahájil profesor poslanec Emil Borel, předseda francouzského výboru pro evropskou spolupráci, který pořádá oslavu na počest presidenta Masaryka. Poděkoval přítomným za účast a ve svém vřelém projevu praví:

„Jestliže francouzský výbor pro evropskou spolupráci pokládal za svou povinnost pořádati tuto oslavu, je to proto, že president Masaryk se mu jeví jako nejdokonalejší vzor velikého Evropana. Horoucí vlastenec, Masaryk, nepřestal nikdy pracovat nejen pro svou vlast, ale i pro evropský mír a pro lepší budoucnost našeho kontinentu.“

Svůj projev pak zakončil větou: „Evropa chce žíti: Jestliže bude velký příklad presidenta Masaryka pochopen a následován, bude Evropa žíti!“

Dalšími řečníky byli Célestin Bouglé, profesor pařížské university a prof. Henri Truchy, president Akademie věd duchových a politických. Oba s hrdostí připomněli, že Masaryka čítají členem svých učilišť. Vyzvedli velikost práce Masaryka jako člověka, učence a státníka, dílo to, za které je celá Evropa, stejně jako jeho vlastní stát, povinna vděčnosti a obdivem.

Nato se ujal slova předseda čsl. vlády dr. Milan Hodža, který svým obsáhlým projevem poděkoval za poctu, prvnímu presidentu T. G. Masarykovi udělenou. Obšírně vyložil význam Masaryka jako duchovního vůdce československého národa a tvůrce československé demokracie a idei, v nichž Československo vidí stále svůj pracovní program.

Proti předcházejícím řečníkům, kteří mluvili hlavně o Masarykovi profesorovi a Masarykovi vůdci, pojednal ministr zahraničních věcí Flandin především o Masarykovi politikovi. Úvodem vylíčil neklidnou a zmitanou Evropu kolem r. 1886, která byla Evropou Masarykova mládí.

Sám vždy dával příklad neohroženým kultem pravdy. Dvakrát byl poslancem v říšské radě a pracoval před válkou nedaleko mladého slovenského poslance, který již tehdy projevil autoritu svého talentu i jiskru své odvahy — dr. Milana Hodži, dnes předsedy československé vlády. Ministr Flandin sleduje poté Masarykovu spolupráci s poslanci chorvatskými, slovinskými a transsylvánskými, z jejichž součinnosti i tužeb se zrodil po válce společný ideál tří států, jejichž pevná dohoda představuje záruku evropského míru. Ministr Flandin sleduje dále ve své řeči Masarykovu politickou činnost za války ve Spojených státech, v Anglii i Francii a Rusku.

President Masaryk chtěl Československo svobodné a respektované v lepší Evropě. Jeho úkol se podařil. S filosofickým klidem může odejíti do ústraní, kam jej sleduje hluboká oddanost celého národa. Jeho spoluobčané ho poctili nejlepším titulem zakladatele státu. Francie se chce také přidružiti k poctě tomuto velkému muži spřáteleného národa, neboť uznává v jeho vznešené a jasné postavě jednoho z oněch velkých mudrců, u kterých nalézá ideál svobody jednotlivce i svobody národa.

Poslední promluvil ministerský předseda Albert Sarraut, který předsedal slavnosti. Přinesl „projev oddanosti a úcty jménem velkého státu francouzské revoluce obdivuhodnému tvůrci, nesrovnatelnému oživovateli jedné z nejmladších a nejpříkladnějších de-

mokracií, u jejíhož srdce vždycky v dějinách bilo současně srdce bratrské Francie".

Kdežto annály světa jsou naplněny historií myslitelů, jejichž zásady byly ve skutečnosti potvrzeny jenom v nepatrné míře, osud Masarykův nám dává vzácný příklad naprosté shody mezi myšlením a činy.

Albert Sarraut ukazuje poté, jak základní myšlenky Masarykovy, uctívání pravdy a hluboká víra v demokracii se nezměnily od jeho mládí a naopak se stále prohlubovaly. Právě proto, že Masarykova autorita byla založena na síle pravdy, mohl za plné světové války vykonati tento zázrak: vzkřísiti především československý národ, za jeho hranicemi vytvořiti mu ve vyhnanství prozatímní vládu a dokonce i armádu, ty hrdinné československé legie, kterým jako by vdechl svou rytířskou duši, krátce, dáti svému národu pod cizím nebem život již plodný, dříve nežli mohl národ znovu ožíti pod vlastním nebem.

Francouzká republika oslavuje dnes Masaryka i jako zakladatele svobody přátelského národa i jako myslitele a strůjce evropského sjednocení, podporovaného v tomto svém dvojím apoštolátě týmž přesvědčením základní solidarity mezi demokracií a mírem."

Hudebními produkcemi, jimíž byla vesměs díla českých skladatelů: Smetany, Dvořáka a Suka byla zakončena tato slavnost, na níž vzdána pocta velkému Čechoslováku, presidentu Masarykovi a jež vyzněla jako vřelá manifestace československo-francouzského přátelství.

—o—

Jiří Rebl.

KARNEVAL.

Karneval je zase tady,
karneval je znovu zde!
Hoja, braši z mokré čtvrtě,
což je v masopustě zle?!
Celý rok je člověk v dřině,
bez trampot neumí žít;
tož se aspoň v masopustě
hodlá řádně osvěžit!
Všady vtipy, anekdoty,
výskot, pískot, šprým a smích;
— tak se časem rozochotíš,
že jsi schopen spáchat hřích.
Pak, když vrazíš na maškarní,
neb na jiný nóbl bál,
hned tě nese ve svém víru
rozblázněný karneval...
V každé díře tancovačka,
veselka neb ňáký ples;
hlava se ti kolem točí,
nevíš — kam bys dříve vlez'.
Tady housle vřeští, fidlí,
tady buben — bum, bum, bum!
tam klárinet — tidlí - tidlí,
a tu basa — rum - tum - tum!
Tady Franta točí s Káčou:
— „šími sem — a šími tam" —,
kolem jiní polku skáčou,
div, že neurazí trám...
Dále frajér vyšlapuje
furiantsky — vpřed i vzad,
vedle Lojza „šturmem" žene,
jakby dobývat chtěl hrad..
Nemůže přec zůstat vzadu,
— vždyť by se mu vysmál sok!
rejdí tedy s Mařkou divě,
jak by od kusu měl skok.
Rozhání se na vše strany,
jakoby byl v kole pán,
jakoby byl elektrickou
aneb parní sílou hnán.
V kole Tonda loktem trhne,
Mařce odře celý nos,
tomu „kramflek" s boty strhne,
že zůstane napůl bos...
Dále stréček — selská pýcha —
vyšlapuje obkročák,
natažen je, sotva dýchá,
motá s tetou — tak i tak.
Vše se mísí jako v díži,
tanečníků je jak much,
ale strejda na nic nedbá,
dál se houpá — jako duch...
Náhle v této motanici
tanečník se prudce smek',
a uprostřed „šlendriánu"
rozprostřel se jako flek...
Je to mazec, je to mela,
stréček je jak hastrman,
nafoukne se furiantsky —
a je zase „nóbl" pán.
U soudku pak s kamarády
bez přestání křičí: „Tu !"
Při tom tak se natušuje,
že nemůže z fleku už.
Teprv když mu vypovídaj
službu nohy, každý sval,
moudrou sobě radu podá:
— , Což abych snad „kušoval?!"
Po flámu pak sebe kárá:
„tys to dnes zas domazal!"
— ale přes to — jako — tento —
Nechať žije karneval!"
Pak se motá zvolna domů,
v žaludku má děsný pal,
odplivne si, zasakruje:
„Čert ho pal sám karneval!.."

Besídka.

Ad. Křivský.

Konec masopustu.

Masopust jest doba, v níž i staří a moudří lidé bláznívají. Jest to holt měsíc bez rozumu. Každý chce doby té co nejvíce využíti, aby v nastalém postě byl vybouřen a mohl litovati hříchů, které v masopustě napáchal neb bude míti k tomu čas. Doba, kdy se masopust končíval, tak zvané „ostatky" se vždy pak zvláště vesele prováděly. Chodily tak zvané „maškary", larvami a různými k tomu úbory opatřenými, často i za zvířata přemaskovaní. „Laufrové a židé" pak hrály roli nejhlavnější.

Chodící po vsi maškary jest tradice, pamatující na doby, kdy Židé hledali Krista, chtíc jej zajati a vésti k Pilatovi. Při maškaře činí to tak zvaní „laufrové", kteři jako rozvědka čenichají. židé pak při maškaře znázorňují židy dřívější, kteří neštítili se ani obchodovati v chrámech, až je Ježíš vyhnal. Avšak do dnešní doby se ze vznešeného kultu neuchovalo nic než trochu té taškařice a legrace při maškarách provozované. Dnešní laufři jsou též co rozvědka, kteří pátrají ne po Kristu, ale kde má kdo v komíně maso. židé pak při maškarách zaneprazdňují domácí — odvrací jejich pozornost, by to maso se mohlo uzmouti neb mísu koblih do pytle vysypati, což se maškarám mnohdy promíjelo. Ale že se někdy podobná taškařice nevyplatila o tom se míním zmíniti.

Někteří lidé i starší se na to často i dosti dlouho těšívali a vymýšleli čím by as letos zase překvapili. V ohledu tom zvláště pak vynikal starší již občan as čtyřicátník, příjmím Trávníček, jinak dobrák vtělený, ale šelma liškou podšitá, který ani bez šelmovství pokročit nedovedl. Bydlel ve vsi Hodkově. Byl ženat, ale žena jeho bývala vždy terčem jeho vtipů, někdy i neomalených. Dětí neměli. Žena jeho jej při všem tom zvala hlavou rodiny. Trávníček říkal na to: „Ano muž je hlava, ale žena je krk a tou hlavou si kroutí kam a jak chce". Byla to rodina chudobná. Trávníček jezdil ve dvoře s voly, ona pak na panském denně pracovala. A jelikož je to už ve světě tak vše seřízeno, aby „chudý" nemohl zbohatnouti — nezbohatli ani Trávníčkovi. Zůstali chudobní až do smrti.

Ale abych čtenáře nezavedl příliš od původního vyprávění, vrátíme se k té „maškaře". Trávníček byl tak velkým milovníkem maškar, že ještě v létě, dlouho tedy před ostatkami, pilně pátral po věcech k tomu potřebných, jako je kůže z ježka, která se upevňovala na hůl, s kterou pak židé odháněli příliš dotěravé pány kluky, kteří je pině celý den provázeli, a bez kterých se nikdy nic neobejde. Trávníček nejednou našel celé ježčí hnízdo.

Byl při tom kápo, jakž i na iniciátora patřilo. Málo která ves se jim vyrovnala. Pomoc Bůh na koho měli zlost, ten jistě to při maškaře vypil. Maso z komína mu dostati musel. A ještě jak pobizel okradenou a nic netušící rodinu, aby jedli jako ze svého. Druhý den však to rozčarování, když se na to přišlo.

„Židé" vedli podomní obchod, často nabízeli ke koupi velmi směšné a legrační věci, až se každý za břicho popadal. A při tom druhý něco ukradl.

Jednou nosil Trávníček zdechlou slepici, kterou si přivázal za nohu ke knoflíku a každé hospodyni nabízel ke koupi, že je to velmi dobrá kvočna, že budou míti raní kuřata a sedět prý bude ani se nehne — za to že ručí —

III. Masarykův den československého zahraničí.

Československý ústav zahraniční pořádá v prvém týdnu měsíce března III. Masarykův den čsl. zahraničí. K uspořádání této tradiční již slavnosti, při níž naše stara vlast vzpomíná na příslušníky československého národa, rozptylené po celém světě, přepojily se četné korporace a instituce, řada obcí a měst v čele s hlavním městem Prahou. Slavnost vyvrcholí 8. března, v den oslav narozenín presidenta Masaryka - Osvoboditele, manifestační schůzí v poslanecké sněmovně. Jako slavnostní řečník promluví čsl. ministerský předseda Milan Hodža, jenž přijal čestné předsednictví „Masarykova dne čsl. zahraničí“.

Slavnost bude vysílaná čsl. rozhlasem, což dává i nám možnost poslechnout její průběh. Sejděme se 8. března u radiových přístrojů a zúčastěme se alespoň tak slavnosti, na niž bude i nás vzpomínáno a o nás mluveno.

—o—

Kronika.

Řeč min. zemědělství J. Poniatowskiho v rozpočtové komisi senátu.

V řeči pronesené v rozpočtové komisi senátu, nastínil min. J. Poniatovski obecně cestu kterou se má dáti hospodářská politika státu, aby se naše zemědělství dostalo z těžkých poměrů, v nichž se nalézá.

Pan ministr konstantuje v úvodu, že naděje na rozšiření zahraničního trhu v dohledné době není, jelikož jiné státy se brání dovozu a že jsme tedy více odkázani na trh vnitřní.

Obíraje se poměry na vnitřním trhu, zamíta p. ministr tvrzení, že celkové národní hospodářství je zavislé pouze na konsumečních možnosti venkova a že zvýšení důchodu venkova není možné jinak, než na účet důchodu měst. Praví, že venkov spotřebuje asi 10 proc. naši průmyslové výroby a že i zvětšení této konsumce i o 30 proc. celkovou spotřebu příliš nezvýší. Poukázav dále na přelidnění venkova, jako na hlavní příčinu dnešního stavu, pokládá, že „opravdu velké naděje otevírati se mohou ve chvíli, když budeme moci věřit v rozvoj měst a průmyslové produkce. Rozvoj měst a průmyslu poskytl by ventil pro přelidnění venkova, poskytl by naději na zvětšení schopnosti kupování zemědělských výrobků“.

Na příkladě roku 1935 provádí pak důkaz, jak důležitá jest normalisace a rozdělení veřejneho důchodu a přichází na konec k závěru, že zemědělství může počítati se zlepšením poměrů v Polsku pouze tehdy, bude-li se hospodářská politika opírati na zásadách, syntetisující zájmy celého státu“.

V. P.

Vývoz vepřů z Polska.

V prosinci 1935 bylo z Polska vyvezeno 20.802 živých vepřů v ceně 2.816.345 zlotych. Hlavními odběrateli bylo Rakousko (12.055 vepřů), dále Německo (7.843), Československo (598) a Řecko (308). Ve srovnání s prosincem 1934 byla hodnota tohoto vývozu téměř o 2 miliony zlotých větší. Vývoz poražených vepřů z Polska dosáhl v prosinci m. r. 26.100 kusů v ceně 3.479.450 zlotých, z nichž nejvíce bylo vyvezeno do Německa (12.980 vepřů v ceně 2.439.590 zlotých), dále do Belgie (10.550 vepřů v ceně 891.500 zlotých) a do Rakouska (2.060 vepřů v ceně 110.795 zlotých).

Ve vnitřní francouzské situaci dochází k rozhodné bitvě mezi pravicí a levicí.

Dle francouzké konstituce (z 16. července 1875) ministr zahraničí projednáva diplomatické smlouvy, které musí president republiky schváliti a když to státní bezpečnost dovolí, může je sděliti zákonodárným sborům, s jejichž souhlasem teprve vedou v moc práva. Smlouvy Francie s Polskem, Jugoslavijí a Rumunskem nebyly vůbec předloženy sněmovně a tak zůstaly tajné. Kabinet Sarrautův bude tu podroben těžké zkoušce, aby si uchoval alespoň malou většinu pro schválení paktu se Sov. Ruskem, neboť pravice a část radikálů budou hlasovati proti paktu. Druhým kamenem úrazu pro vládu bude rokování o volebním systému.

Také otázka ruských dluhů (předrevolučních) a ochrana zájmů francouzských občanů v Rusku, přijde v tomto týdnu na přetřes a zapadne nebezpečně do projednávání paktu Francie se Sověty a bude skrývati mnohé nebezpečné úskalí pro vládní kormidelníky.

Italie se neskloní.

Ofic. orgán fašistů „Gazeta del Po-

---

ani prý žrati nebude. Rozumí se, že z toho byla švanda nehorázná. Někde byli unoštěni, jinde je odbyli penězitě.

Však ku cti Trávníčka budiž podotknuto, že vybrané po vsi peníze rozdělil na dvě vždy části a polovinu vždy dával dobrovolně řídic mu učiteli by koupil chudým dětem knížky neb sešity. Co vždy od ženy dostal to ví jen on. „Sama jsem skoro nahá a on také a dělá dobrodiní“ a p.. Byla to zvláštní povaha při jeho chudobě. Jak daleko má některý zámožný rolník k takovému Trávníčkovi. A takových rolníku je jak v Čechách tak i na Volyni velký nadbytek, kteří nedaji na nic groš ani na to co je jim samým ku prospěchu. Takový Trávníček ani dětí neměl a vyžebraný groš jim dal.

Však zase jsme se uchýlili.

Toho roku, z kterého naše vypravování pramení, pohádal se Trávníček se sousedem Fr. Fantou skrze slepice a urazil jej na jeho cti. Od té doby Trávníček na nic jiného nemyslel než jak by se mu pomstil. Dlouho nemohl na nic připadnouti až mu pomohla z nesnáze kůže z ježka. Židé měli hole potaženy kůžemi z ježků a Trávníček byl letos ustrojen k nepoznání. Když pak se brali kolem Fanty stojícího před domkem, byl okamžitě všemi židy obklopen a Trávníček jej vší silou onou ježkovici přes nohy udeřil až si musel Fanta na zem do bláta sednouti. Nebylť toho roku sníh. Svědkem toho byl i starosta Kulič a rozumí se i židé. Maškara se toho roku velmi vydařila. Ale jako vždy po radosti žalost chodívá, přišla i zde.

As za 8 dní přišel listonoš a přinesl Trávníčkovi i starostovi i Židům obsílky k soudu. Všichni vykulily oči i sám Kulič. Měli se stavěti za 5 dní do D. Královič k soudu. Fanta žaloval. Bylo tam as 12 km. Šli všichni pěšky. Ve městě se dobře Trávníček posilnil vypiv na to 4 osminky samožitné, jíž byl velkým ctitelem. Zapíjel „jí“ chudobu jak říkal.

Přišli v pravý čas a soud se hned započal. Však Trávníček se ukázal na mol opilý a aby se soud nemusel odkládat měl Trávníček čtený protokol za soudcem opakovati. P. soudce Votava obrátiv se k Trávníčkovi pravil mu: „ale doslovně za mnou“. I začal: „Dne 22. února“ Trávníček za ním „dne 22. února“. — Soudce dále: „chodil jsem ve vsi Hodkově přestrojen za žida“. — Trávníček za ním: „já taky“. Nastal hrozný smích. Soudce celý zrudl ale musel se obrátiti dozadu, hryza si rty smíchem.

Ale chtěje si zachovati autoritu zařval naň: „opakovat za mnou sic vas zavřu“.! Šlo se dále. Soudce z čal: „a udeřil jsem Fr. Fantu holí přes nohy.“ Trávníček opilý za ním. „Proč vy jste ho tloukl? já myslel, že dostal jen odemě“! Smích opanoval sál jako v kabaretě. Soudce hned přerušil líčení, za Fantu dostal Trávníček 24 hodin a za sesměšnění soudu 8 dni a 2 posty. Však Trávníček si ještě prý bručel pro sebe, že se nepostí, že je evangelik atd. Všichni se vrátili domu a Trávníček nastoupil trest hned a byl odveden do seperace.

Zde vidíme, že každý špás něco stojí. Nyní však již pomíjí „ty maškary“ — a brzy potom nebude nic než vzpomínka. Nebude však skoro čeho litovati až tento pohanský obyčej zanikne úplně. V některých obcích se maškary stojily velmi pikantně ano i nemravně a mezi nezbytnými p. kluky, kteří to po starších vždy trefně uměli nápodobit, šířila se tím i mezi mladší generaci jedině demoralisace, která se šíří zdařile, padnouc vždy na „půdu dobrou“ lépe než nejvznešenější kult. Dnešní mládem se velmi těžce dobrému přiučuje ale ze špatného, těžce vše zapomíná. Na maškary je škoda věčná každého ježka.

polo“ polemisuje energicky s názorem, rozšířeným ve Fravcii a v Anglii, jako by africký podnik Italie ochromoval účinnou evropskou spolupráci. „Nesmí se zapomínati, prohlašuje italský list, že italská mobilisace jest připravena pro 7 milionů mužů válečného vojska, a není žádným tajemstvím, že už dávno se pracuje, aby tato mobilisace nezůstala státi jen na papíře, nýbrž aby v daném případě mohla býti prakticky a účinně uplatněna. V žádné zemi není předvojenský výcvik proveden tak rozsáhle a vážně jako v Italii. Zbrojní továrny pracují nepřetržitě. Počet letadel zvyšuje se den ze dne. Také o válečném loďstvu italském lze říci, že je neustále zesilováno. Italie nevzdaluje se od spolupráce, nýbrž Francie a Anglie; obě tyto země se pokusily vystaviti Italii nebezpečí, že bude v Africe poražena, a teď se tvrdí, že Italie už není s to udržeti stráž na Brenneru. Na to je třeba odpověděti, že Italie se neskloní před sankcemi a nenechá se znepokojovati hrozbami ani zápletkami.

Na africkém bojišti nic nového.

Z habešských bojišť není hlášeno nic významného. Z jižní fronty se hlásí, že před několika dny postoupil jeden italský oddíl na 3 km od nedávno Habešany dobyté vsi Curati.

Ze severní fronty se hlásí, že Makalé je již úplně obklíčeno, takže posádka je zásobována letadly. Náčelník z kraje Sechet, Fitaurari Gebremehin, přešel s 200 muži k Italům. Italská úřední tisková kancelář Stefani hlásí, že vzpoura v kraji Godžam roste.

*

Desetitisíce vojáků, kteří v těchto dnech odjíždějí do jižní Afriky, jsou určeny také na výměnu ozbrojených sil, které jsou už delší dobu v Eritrei a Somalsku a byly nejvíce vystaveny válečným akcím. Tyto oddíly prý se budou brzy vraceti do vlasti a 21. dubna, ve výroční den založení Říma, zúčastní se spolu s četnými zástupci domorodých vojáků velké výroční vojenské přehlídky na Via de l' Impero za přítomnosti Mussolinniho. Budou při tom oslavována dosavadní vítězství Italie ve válce s Habeší.

Nové boje na Východě.

Z Hsinkinu se oznamuje, že se strhl nový boj japonsko- mandžuských vojenských oddílů s vojáky vnějšího Mongolska. Japonsko-mandžurský oddíl vypudil Mongoly z Olahodky. Toto místo je již na mandžuském území a Mongolové je obsadili 26. ledna. Mongolská posádka byla zahnána na útěk.

Konference zástupce mandžuského ministra zahraničních věcí Ohašího se sovětským generálním konsulem v Charbinu Slavutským skončila se úplným nezdarem Ohaši prohlásil; „Obávám se, že již nebude možno přistoupit k novému vyjednávání o pohraničních incidentech a že mandžuská vláda bude sama nucena učinit všechno, co uzná za dobré k zachování míru a pořádku ačkoliv mnohé ještě závisí na případné odpovědi, kterou dá Moskva na mandžuskou stížnost.“

Litvinov do Tokia?

Japonská zpravodajská kancelář Domei ohlásila již nedávno, že v jistých politických kruzích japonských bylo tlumočeno přání, aby Litvinov vykonal návštěvu v Tokiu, čímž by došlo k přímé rozpravě o kritickém stavu japonsko-sovětských vztahů.

Pravdivost této zprávy potvrzuje nyní též sovětská kancelář TASS.

Jak sděluje dále kancelář Domei, nejsou v japonském zahraničním ministerstvu o takovýchto plánech žádné úřední zprávy, avšak, jak se prohlašuje, nelze Litvinovu návštěvu v Tokiu posuzovati nepříznivě.

V tomto projevu zahraničního ministerstva spatřují někteří japonští politikové snahu přispěti k uskutečnění Litvinovovy cesty.

Konec procesu o zavraždění krále Alexandra.

V Aix en Provence v procesu s teroristy bylo dáno porotcům 32 otázek. Jsou mezi nimi také otázky o spoluvině na vraždě o napomáhání k vraždě a o zatajování chystané vraždy. Na tyto zločiny je ustanoven trest smrti. Porota se odebrala k poradě.

Po poradě porota odpověděla na všechny tři otázky o vině téměř kladně, uznala však některé polehčující okolnosti a v důsledku toho byl vynesen rozsudek doživotních prací. Odsouzení jsou vinni účastí na zločinném sdružování, spoluvinnou na vraždě krále Alexadra, který byl spáchán za přitěžujících okolností a za předem promyšlených příprav. Naproti tomu porota odmítla vinu na úmyslné vraždě zahraničního ministra Barthoua a pokusu vraždy generála Georgesa.

Když soudce četl rozsudek nad společníky vraha jugoslavského krále, tvářili se tři odsouzení členové Ustaši vesele a se zřejmou lhostejností. Předseda soudu přečetl rozsudek a dal ho přeložiti. Četníci poté odvedli odsouzence. Pospíšil provolal, když byl odváděn, po chorvatsku: „Ať žije svobodné Chorvatsko! Ať žije Ante Pavelič!“ Soudní dvůr odsoudil pak in contumaciam k trestu smrti tři nepřítomné intelektuální původce kralovraždy: Paveliče Parceviče a Kvaternika.

IV. Zimní Olimpijské hry.

V neděli 16 t. m. byly v Garmisch-Parterkirchenu v německých Alpách ukončeny IV. Zimní Olimpijské hry, na nichž 28 států bojovalo o prvenství v lyžaření, rychlobruslařství a krasobruslení, v hokeji a v jízdě na saních. Konečná klasifikace je tato: 1). Norsko — 96 bodů; 2). Německo — 41; 3). a 4). Finsko a Švédsko po 39; 5). U. S. A. —30; 6). Rakousko —22; 7). Švýcarsko — 20; 8). Anglie — 19; 9). Československo — 10; 10). Kanada — 9; 11). — 15). Francie Maďarsko, Italie, Holandsko a Belgie po 4; 16). Japonsko 3; 17). Polsko 2. Jedenást států nedocílilo žádného bodu. to: Řecko, Australie, Bulharsko, Estonsko, Jugoslavie, Lotyšsko, Lichtenstein, Luxemburk, Rumunsko, Španelsko a Turecko.

Dopisy.

Bocánovka.

Večerní čtení novin. Nastal podzim. Již za této smutné doby jsme se těšívali na zimní návštěvy školní. Cosi nás poutalo ke škole.

V měsíci říjnu, společně se školní smyčcovou kapelou, shromáždili jsme se ve škole. Náš řídící učitel p. A. M. sopust přednesl nám o tom, jak možno vesele a užitecně stráviti nadcházející smutné a monotonní podzimní a zimní večery ve společném čtení. S tímto návrhem jsme souhlasili. Pak jsme ze svého prostředí si vybrali výbor, který ihned s p. řídícím počal pracovati nad tím, abychom v brzku již měli nějaké noviny ke čtení. Bylo nás 11 osob. Vzali jsme se do pilné práce. V jednom dnu jsme měli peníze sebrané a druhého dne jsme již psali do české a polské redakce o „Lidový deník“ a „Kurjer Polski“.

Usnesli jsme se, že se budeme scházeti každé úterý a pátek. Vždycky jsme s dychtivostí čekali na noviny. Čtení novin nám trvalo asi dvě hodiny. Po hodinovém čtení udělali jsme si vždy desetiminutovou přestávku. Někdy jsme šli do školy v blátě, jindy zase v chumelenici, ale zdálo se nám, že tam musíme býti, že na nás někdo volá: „Pojď a poslechni, co jest ve světě nového.“

Také nás navštívil instruktor „oświaty pozaszkolnej“ p. Kowalski. Bylo viděti, že jest potěšen naší prací, a zároveň i my jsme se těšili, že o nás vědí a pečují.

Noviny jsme si předplatili na tři měsíce. Nyní se tři měsíce skončily a ani jsme se nenadáli jak to uteklo. Velice se nám to líbilo a přineslo nám to mnoho vědění a jiných poučných věcí a pokynů. Rovněž jsme se přiučili něčemu na mapě ze zeměpisu. Doporučujeme mládeži, aby u sebe ve vesnicích se ujala společného čtení novin Pokračovali bychom i dále ve čtení novin, ale usnesli jsme se, že teď si zahrajeme divadlo a proto jsme musili novin zanechati.

Olga Solarová.

Noviny české

V Hlasu Volyně v čísle 4. ze dne 27. ledna 1936 roku byl umístěn dopis Odboru ČMŠ z Omelanštiny na Rovensku, kde odbor ČMŠ z Omelanštiny podává zprávu veřejnosti o práci, kterou vykonal v roce 1935 na poli kulturním. Práce zajisté veliká a může sloužiti za vzor našim českým osadám.

Po přečtení onoho dopisu jsem si pomyslil, že i naše obec v roce 1935 vykonala dosti práce, a že žádná z našich organisací o tom neinformuje.

Rozhodl jsem se sám tak učininiti.

Již dávno postrádal náš Divadelní kroužek nové jeviště. Na návrh p. učitele V. Ficka, výbor divadelního kroužku se rozhodl postaviti nové jeviště, na které p. učitel zhotovil plán, a sám řídil všechnu práci. Celkový výdej na jeviště byl asi 350 zlotých, nepočítaje malbu dekorace, kterou p. učitel sám vykonal.

P. učitel působí na naší škole druhý rok, a nehledě na to, že má ve škole více než sto dětí, věnuje se celé práci organisační a osvětové dorostu mimoškolního. Pořádá večerní kursy, divadla, učí je zpívati a tančiti české národní tance. Svou neunavnou prací zasloužil si uznání od celé naší obce, a není u nás občana, který by si nepřál, aby p. učitel ještě dlouhá léta působil mezi námi.

Druhou pozoruhodnou událostí jest založení Konsumního družstva (Spółdzielnia Spożywców).

Dne 19. prosince 1935 roku byla svolána iniciativní skupinou schůze zájemců Konsumního Družstva, na které ujednáno Družstvo založiti, ustanovena výše podílu, a zvolen výbor Družstva. Nově zvolený výbor přikročil pak k pracím organisačním, a již 3. ledna 1936 r. bylo Družstvo otevřeno.

Otevření Družstva v tak krátkém čase vyžadovalo mnoho obětavosti a práce, ale občané z pochopením přiložili svorně ruce k dílu. Podotknouti musím, že našlo se několik jedinců, kteří nevím z jakých důvodů se nezapsali za členy družstva a ještě kde mohou, tak mu hledí uškoditi. Není takových mnoho, ale nemuselo by jich býti vůbec, neboť občan, který škodí organisaci, škodí především sám sobě a také celé obci.

J. S.

Spolkový věstník.

Z Újezdců.

Odbor České matice školské v Újezdcích sehraje dne 23. února 1936 r. v sále p. J. Marka v Újezdcích divadelní představení „Bejvávalo“ aneb „Loupežníci na Chlumu“, veselohra o 2 dějstvích od Karla Horkého. Začátek v 8 hod. večer. Po divadle taneční zábava. Místa od 1 zl. 50 gr. do 1 zl. O hojnou návštěvu prosí

Pořadatelský Výbor.

Z Burščovky.

Kroužek divadelních ochotníků společně s hasičským sborem pořádají dne 23. února 1936 r. v sále p. J. Jahody divadelní představení „Osiřelo dítě“, lidová hra o 4 jednáních. Po divadle taneční zábava.

O hojnou návštěvu prosí Výbor.

Z Hlinska.

Dne 19. ledna 1936 roku sehrála naše hlinská jednota „Sokol“ divadelní představení „V černé rokli,“ obraz ze života o třech jednáních. Vzdor tomu, že většina herců poprvé vystupovala, byl kus sehrán nad očekávání pěkně. Obecenstvo si odneslo z divadla pěkný dojem.

Tímto přejeme našim hercům v jejich další práci mnoho zdaru.

Pozorovatelka.

Z chmelarského trhu.

Z Kvasilova.

Poptávka po zbylém chmeli trvá. Nabízeny jsou ceny: za střední chmel 45—50 zl. za prima 60 zl. za 50 kg.

Ze Žatce.

V uplynulém týdnu se na žateckém trhu chmelném stále kupovalo, v některých dnech dosti živě, takže týdenní obrat dosáhl asi 400 centů, přes to, že koupěchtivost se nezdá býti tak naléhavou. Zdrženlivost pěstitelů trvá, ale nebyla v uplynulém týdnu tak důrazná jako dříve. Kupovalo se z největší části pro cizinu. Ceny žateckého chmele se udržují na nezměněné výši a pohybují se dle jakosti od Kč. 1.300 do 1.500 za 50 kg. Poptávka po zbylých partiích roudnického chmele je stále čilá. Nabízeno je 900 — 1000 za 50 kg. Neprodaného chmele sklizně 1935 je v obcích nejvýše 400 až 500 celních centů.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

Různé zprávy.

Praotcem panující větve anglického královského domu je český král Bedřich Falcký.

Jak známo, manželkou tohoto našeho krále a zároveň kurfiřta falckého byla Alžběta, dcera anglického krále Jakuba I., Stuartovce. Král Bedřich a královna Alžběta měli dvě děti: Karla Ludvíka, potomního kurfiřta falckého a dceru Žofii, jež se provdala za Ar-

72.

Jeník mu ji rychle vyrve).

Jeník (mává šavlí, pozpátku couvá): Pryč ode mě, kdo se přiblíží, je synem smrti... (Všichni ve strachu couvají).

Ivan Petrovič (prosebně): Ušetři..!

Jeník (couvá, zakopne a upadne): Proklatě...

Kazbunda: Hurá na něho! (Skočí po něm, Ivan Petrovič vytrhne mu šavli).

Ivan Petrovič: Máme tě ptáčku! Važte ho! (Poutají ho).

Vašek: Zabte ho, do ohně s ním!

Jeník (jehož zatím zdvihli): Krajané, jsem nevinen. Chtěl jsem sice podpáliti, ale pak jsem hořící věchet zašlapal. Mám svědka...

Hlas v zástupu Bože, to je Jeník Dubinů....

Ivan Petrovič: Sám se přiznává... To je jasné! Špatně zašlapal věchet, takže chytil znovu.

Výstup 7.

Dubinová, za ní Mařenka.

Dubinová (prodírá se zástupem): Kristé Ježíši, toť Jeník, můj syn... (Klesne před ním na kolena plačíc). Synů můj, cos to učinil?

Jeník (bolestně): Matko, matko, takhle se tedy shledáváme... (Skloní hlavu na její rámě a pláče).

69.

Srdce, ty ubohé proč trpíš, proč trpíš? Proč se nepomstíš? (lekne se). Ne, ne, to neučiním, snad bude lépe, dám-li furiantský klobouk na stranu, a přejdu zítra kolem jejich oken, aby viděla, že si nic z její zrady nedělám. (Opět naslouchá). Zase smích urážky... Ne — nebudu déle trpět pomstím se Vám oběma! (Plíží se ke stodole, sebere do věchtu slámy a podpaluje ji — V tom se za rohem stavení ukáže Mařenka).

Výstup 3.

Mařenka.

Mařenka: Jeníku! Proboha, co činíš?

Jeník (uleknut se obrátí, hořící věchet upustí): Mařenka! (V okně objeví se hlava Vaškova).

Mařenka (zašlape věchet): Díkybohu že jsem přišla v pravý čas. Poznala jsem tě z naší zahrádky a spěchala jsem k tobě...

Jeník: Abych se nestal paličem... Pomsta mně, Mařenko, zaslepila. Děkuji ti, žes mne udělala zase člověkem...

Mařenka: Jaké štěstí, že jsem přišla. Ale odkud jsi se tak náhle vzal?

Jeník: Jak vidíš, přišel jsem — touha mne

nošta Augusta z rodu Wolfů, kurfiřta Hannoverského. Po vymření Stuartovců po meči královnou Annou r. 1714 byl Jiří, syn Arnošta Augusta a jeho manželky, české princezny, nebo jak naši předkové nazývali dcer královských, královny Žofie, zvolen anglickým králem. Jako Jiří I. panoval do roku 1724. Po něm následovali: jeho syn Jiří II. od r. 1727 do r. 1760, a jeho pravnuk Jiří III. od 1760 až 1820. (Otec jiřího III., Ludvík, princ Waleský, zemřel r. 1750.) Jiří III., pravnuk českého krále v třetím pořadí, panoval tedy ještě v XIX. století. Po něm následovali jeho dva nejstarší sýnové Jiří IV., 1820 — 1830, a Vilém VI. 1830 — 1837. Poněvadě zemřeli bez zákonného potomstva, vstoupila r. 1837 na trůn královna Viktorie, dcera Eduarda vévody Kentského, třetího syna krále Jiří III., zemřelého r. 1820. Královna Viktorie, pravnučka české kralovny (princezny) Žofie, rovněž v třetím pořadí, panovala až do r. 1900. Po ní nastoupil král Eduard VII. a roku 1910 právě zesnulý král Jiří V. Svoji stuartovskou krev tudíž má nynější král Eduard VII toliko po své pramateři, české královně Alžbětě. Co by Maďaři dovedli udělat pro svůj stát z takovéto, nikoli nezávažné okolnosti — při tradičním smyslu Angličanů. Povšimnutí zaslouží, že druhým jménnem u některých členů anglického domu býva jméno Bedřich. Je to v upomínku na českého krale Bedřicha.

Ryba, která chodí i létá.

Mořské hlubiny skrývaií rozmanité druhy ryb, které si nezadají s pohádkovými tvory bizarních tvarů. Taková je na př. lví ryba, která se prohání nyní také v mořském akvariu v Monacu. Tato ryba má na hlavě množství výrůstků jako lví hříva. Odtud také její jmeno. Tyto hřívě podobné výrůstky se s přibývajícím stářím množí a rozšiřují, takže po deseti letech ucpou úplně žabry a znemožní tak rýbě dýchání. Lví ryba tedy nedožije se tedy více než 11 let, což pro mořskou rybu není nijak vysoký věk. Jiná je podivná ryba, která kromě plování ve vodě muže i létat ve vzduchu a lézti po pévné zemi. Křídla této krásně zbarvené ryby jsou umístěna po stranách trupu hned za žábrami a umožňuji rybě, aby nad hladinou uletěla značné vzdálenosti. Několik svazků tykadel na dolním pysku a pevné, tvrdé ploutve na břichu umožňují rybě, aby lezla po pevnině a urazila i zde dosti velké vzdálenosti od jedné vody ke druhé. Třetí vzácná ryba byla objevena teprve nedavno, a proto není její příšlušnost do některé skupiny ryb ještě stanovena. Byla nedávno chycena v australském státě Nový Jižní Wales. Je 1 a půl metru dlouhá a váží 25 kg. Nemá zubů, nýbrž jen tvrdou desku v tlamě a měkký, masitý jazyk. Čím se živí, není ještě známo. Tato ryba má kromě žáber ještě dvě nosní dirky jako velryba, což je důkazem, že tato ryba občas přichází na povrch a dýchá vzduch. Její kůže je černá a tvrdá. Na zádech má řadu ostnů, jež obyčejně leží na zádech, když však ryba je rozzlobena nebo v nebezpečí, postaví se a jsou nebezpečnou zbraní. Ryba byla chycena na udici a ještě na suchu se dlouho bránila proti zajetí.

Záhady velrybího života.

Pravě v poslední době prošlo novinami několik zpráv o katastrofách velryb, jež bouře vyhodily na mořské pobřeží nebo zahnaly na mělčiny. U Kapského Města podlehlo smrti zadušením na 300 kusů krasných velryb. Odborníci, kteří psali o těchto katastrofách, poukázali, na to, že tyto nešťastné případy mají pro vědecké badání velkou cenu, neboť je to vzácná příležitost, kdy možno přírodozpytcům nahlédnouti aspoň částečně do tajů života velryb. Proto britské přírodopisné museum se snaží každé takové příležitosti využiti k obohacení vědeckého průzkumu.

Když se velryba dostane na mělčinu nebo dokonce je vržena na břeh, stane se přes svou obrovitost naprosto bezmocnou a je odsouzena k bídné

70.

táhla sem, za ní...

Mařenka: A málem by ti byla záhubnou — vždyť Liduška jela za tebou do Kijeva...

Jeník (ohromem): Co pravíš?

Mařenka: Pojď k našemu stavení, vše ti povím a vysvětlím. (Táhne jej pryč).

Výstup 4.

Vašek.

Vašek (sekeru v ruce bez kabátu, prohlíží zašlapaný věchet): Ha — tedy se ten žebrák vrátil sem? A podpálit mi chtěl? (Zahrozí). No počkej, teď mi neujdeš... (Udělá ze slámy věchet, podpálí a zajde za roh stodoly — rychle pak se vrátí do stavení.) Silné elektr. světlo prozáří červený papír ve střeše — neb vedle střechy — požár.

Vašek (vyletí bez kabátu): Hoří, pomoc, hoří..! (V dálce troubení, zvonění na poplach).

Výstup 5.

Kazbunda, za ním Vomáčka.

Kazbunda: Honem vědra, hasit, hasit...

Vomáčka: Počkejte, snad přijedou hasiči, co tu pořídíme s vědrem...

71.

Kazbunda: Dejte háky, vidle, sekery. Dokud se to nerozhoří strhneme střechu.

Vašek (zatím pozoroval Jeníka): Tamhle někdo utíká. To je palič — chyťte ho! (Uteče).

Maryna (vyběhne): Proboha, u nás hoří...

Vomáčka: Koukej, Maryno, tamhle chytají paliče, chce utíkat k lesu, nadběhli mu, letí teď rovnou sem, všichni za ním... (Otočí se). A hle, běží sem Ivan Petrovič — náhodou byl ve vsi — teď jim neujde...

Výstup 6.

Jeník (bez klobouku, rozcuchán)

Jeník (udýchán vběhne): Z cesty, nebo se stane neštěstí. (Ghce proběhnout).

Vomáčka: Proboha, to je Dubinů Jeník... (Lekne se).

Kazbunda (za stodolou): Stůj paliči, chyťte ho!

Výstup 7.

Ivan Petrovič.

Ivan Petrovič (od rohu domu): Kde je palič? Stůj! Ve jménu zákona! (Sáhne po šavli,

smrti. Ačkoli je to živočich teplokrevný, je celým svým životem předurčen pro pobyt ve vodě. O tom svědčí i rybě podobná stavba jeho trupu. Kostra velryby je velice jemně vázána a je proto naprosto nezpůsobilá unésti ohromnou váhu velrybích masa a tuku, je-li tento živočich náhodou vyhozen na mělčinu nebo dokonce na břeh. Obrovská tíže masa a tuku, kostrou jen nedostatečně vyztužená, dolehne na plíce tak, že se velryba zadusí.

O tomto zajímavém mořském tvoru, jenž lidstvu je tak užitečný, ví se dosud vlastně málo. Ví se, že obrovská stáda velryb urazí nekonečné vzdálenosti, téměř nic se však dosud neví, kterými směry se tyto tahy pohybují. Proto bylo v posledních dvou letech několik set velryb označeno kovovými známkami, které byly na ně upevněny bez bolesti vystřelením malých harpun. Je to podobný způsob jakého se používá u ptactva kroužkováním. Velká část badatelů posuzuje však tento prostředek nepříznivě, neboť při tomto způsobu označování je těžko zjistiti, kde na př. velryba označená známkou z roku 1924 a za tři léta potom chycená, po celou tu dobu se potulovala, neboť lze jen zjistiti, že byla nalezena na místě vzdáleném od místa, na němž byla označena, na př. tisíc kilometrů, nedá se však zjistiti, jaké vzdálenosti a kterým směrem v mezidobí ještě urazila.

Je v životě velryb ještě mnoho jiných záhad, na objasnění jejichž má věda obrovský zájem. Podaří se však je objasniti, dříve než velryby úplně vyhynou? Bude vědecké bádání rychleji postupovati, než lidská kořistnost, která nedovolí, aby se velrybám dostalo náležité ochrany, která by je zachránila před rychlým vyhynutím? Uvažme jen, že za poslední sezonu bylo v jihopolárních vodách chyceno 31.000 velryb!

Čtyři sestry se otrávily, aby ušetřily otce starosti o věno.

O dojemné rodinné tragedii, jež vzrušila celé město, píše zpravodaj londýnského „E. T." z Kaltuty. Mezi Indy je zvykem, že rodiče opatří všem dcerám na vdávání značné věno, často také tím, že se tíživě zadluží. Vládní úředník, dnes skoro sedmdesátiletý a otec sedmi dcer, naspořil za života na věna tří dcer jež provdal. Mladší čtyři dcery viděly, jak se otec trápí a lopotí, aby vyřešil tíživou otázku jejich věna, a když začal ubohý stařec jevit známky duševní poruchy, rozhodly se dívky, že dobrovolně zemrou, aby zbavily otce tíživých starostí. Všechny čtyři sestry otrávily se společně silnou dávkou opia...

CENY OBILÍ.

Záznam 14.II. soukromého obchodu — zač kupuje.

Žito	zl.	1.75	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	2.85	„
Ječmen	„	1.75	„
Oves	„	1.65	„
Hrečka	„	.—	„
Proso	„	.—	„
Řepák	„	6.50	„
Hrách	„	.—	„
Fasole	„	.—	„
Mák	„	9.00	„
Jetel	„	120—125.00	za 100 kg.

Neodkládejte již déle a předplaťte si „HLAS VOLYNĚ!“

Adresa redakce a administrace: Kwasilów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. $^1/_{12}$ řádních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.